

ARQUITECTURA



01. Oscar Tusquets (esquerra) i Lluís Clotet a la inauguració de l'exposició del seu arxiu al Col·legi d'Arquitectes. 02. Un dels dibuixos de la primera ampliació del Palau de la Música. COAC

# “Era possible jugar, treballar i tenir tranquil·litat ètica”

El COAC exposa l'arxiu conjunt d'Oscar Tusquets i Lluís Clotet

ANTONI RIBAS TUR  
BARCELONA

Des d'un llibre de Tusquets o Lumen fins al pla *Del Liceu al Seminari*. Durant les dues dècades que els arquitectes Oscar Tusquets i Lluís Clotet van compartir despatx, entre els anys 60 i 80, van treballar en projectes de tot tipus. En habitatges, com ara la Casa Regàs, el Belvedere Georgina i una casa a l'illa de Pantelleria, i en blocs com ara la Casa Fullà, on va viure Joan Brossa. En interiors, mobles i objectes com ara una campana d'evacuació de fums (*Diàfana*), el bloc de bústies 3-4-5 i el banc Catalano. També van intervenir en edificis patrimonials, com ara en la primera ampliació del Palau de la Música i la Facultat de Medicina, on es van rebel·lar contra la constructora, Ferrovial, i van ser despatxats.

“M'impresiona la quantitat de feina que vam fer, i no és que treballéssim gaire. El 90% del temps exercíem d'arquitectes, i el 10% el dedicàvem a feines administratives que ens avorrien moltíssim”, diu Lluís Clotet, amb motiu de l'exposició del Col·legi d'Arquitectes dels materials d'arxiu –dibuixos, plànols, fotografies i pel·lícules– que ell i Tusquets van donar a la institució. “Aquest percentatge ha canviat absolutament al llarg d'aquests 50 anys –lamenta l'arquitecte–. Al final el 90% era feina avorrida i quan arribaves al davant del paper en blanc estaves esgotat”. Per a Clotet, els es-

bossos de treball són essencials. “El dibuix és una qüestió mental i de comprensió. Si vols dibuixar una cosa que no existeix n'has de tenir una idea prèvia i, quan t'hi poses, la disciplina del dibuix t'exigeix constantment concreció. Això s'ha acabat: som l'última generació que hem fet servir el dibuix com a eina de treball”, subratlla.

**Evocació d'un temps perdut**

Oscar Tusquets i Lluís Clotet van treballar plegats a l'Studio Per, on també hi havia Pep Bonet i Cristian Cirici, que treballaven individualment: “Vam tenir



la sort que no vam tenir una educació globalitzadora. Com que sabíem una mica de tot, quan vam acabar la carrera vam fer de tot. A més, teníem el convenciment i la il·lusió de pensar que hi havia la possibilitat d'explicar-ho tot en qualsevol cosa, per petita que fos”, explica Clotet, per a qui la mostra és també “l'evocació d'un temps perdut”. “En aquella època el món era complex, però les eines intel·lectuals que teníem, com el marxisme, el socialisme,

l'anarquisme i el catolicisme progre, eren suficients per intentar entendre'l i canviar-lo –afegeix–. Ara la complexitat del món s'ha incrementat d'una manera brutal, i les eines per interpretar-lo cada vegada s'han anat empobrint més”.

Federico Correa i Oriol Bohigas van ser dues figures cabdals per a aquells joves arquitectes, ja que els van passar els primers encàrrecs. També va ser-ho una figura menys coneguda, Xavier Sust, que els va fer descobrir idees de Robert Venturi. “Ens va ensenyar a mirar l'arquitectura de tots els temps com una cosa actual, que els arquitectes històrics tenien els mateixos problemes, i l'aportació que vam fer en aquell moment va ser entendre la història de l'arquitectura com un continu”, explica Clotet. També va ser important el pensament sobre la ciutat d'Aldo Rossi. I la complicitat dels clients. D'aquí la singularitat de la Casa Penina, a Cardedeu, que se cenyeix de manera rigorosa a la línia del carrer i en canvi fan més explícit el seu segell cap a l'interior. “Eren uns temps que era possible jugar, treballar, disfrutar i tenir tranquil·litat ètica”, diu Lluís Clotet. El duet es va dissoldre als primers anys 80, sense ressentiments. “A tots dos ens agradava fer el mateix i cap dels dos volia fer la feina més avorrida. També estàvem cansats. Ja ens ho havíem dit tot, i en les últimes obres cada vegada hi havia més coses que veïem diferent. Sempre hem tingut una bona relació”, conclou l'arquitecte. —

en breu



PERE VIRGILI

■ La vaga torna per tercera vegada als museus

Els treballadors dels museus de Barcelona tornaran a fer vaga, per tercer cop, el 27 de març i el 3 i el 5 d'abril. Mentre que les dues primeres vegades la van secundar els treballadors de Ciut'art, a aquesta s'hi sumen els de MagmaCultura, adjudicatària del servei d'atenció al públic de nombrosos museus de Barcelona. Els equipaments afectats per les aturades seran el Museu Picasso, el Museu Nacional d'Art de Catalunya, el Museu de la Música, la Fundació Antoni Tàpies, el Museu del Disseny, l'Arxiu Històric de Barcelona, la Fundació Joan Miró, el CCCB i la Fabra i Coats. El sindicat convocant, Solidaritat i Unitat dels Treballadors (SUT), denuncia que Ciut'art i MagmaCultura mantenen diferents escales salarials i de jornada segons els museus, utilitzen sistemàticament la contractació fraudulenta, imposen acords abusius d'hores complementàries i utilitzen sistemàticament categories per sota de les funcions reals.



FUNDACIÓ CATALUNYA - LA PEDRERA

■ La Pedrera afegeix una capa sensorial al recorregut

Els responsables de la Fundació Catalunya - La Pedrera volen que la visita a l'edifici continuï sent un referent més de 20 anys després d'obrir-lo al públic i mantenir el milió anual de visitants, que generen recursos per sostenir les altres línies de treball. Per això han enriquit la visita a l'Espai Gaudí, ubicat a les golfes, perquè sigui més immersiu: a l'entrada s'hi pot veure una animació que posa de relleu com Gaudí es va inspirar en la natura. També han incorporat alguns jocs de llum per evocar que els arcs recorden l'interior d'un gran cetaci, i un nou vídeo amb pensaments de l'arquitecte. El projecte, que inclou el canvi de la il·luminació per llums led, ha costat uns 600.000 euros. Les novetats continuen al terrat: un dels grups de guerrers diuen poemes sobre els gegants d'autors com ara Maragall, Verdaguer i Lord Byron, i en quatre dels badalots es poden sentir efectes de so que representen els quatre elements.